

Asielaanvragen en beschermingsgraad januari 2016

Nota in het kader van de coördinatieopdracht monitoring asielinstroom van het Agentschap Integratie en Inburgering

Publicatiedatum: 26 februari 2016

Inhoud

Samenvatting.....	2
Inleiding.....	3
1. Aantal asielaanvragen	4
2. Asielaanvragen per nationaliteit	5
3. Asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.....	6
4. Beschermingsgraad	7
5. Contact	9

Samenvatting

2015 was voor de asielaanvragen een nieuw recordjaar, hoewel het aantal aanvragen niet dat van het jaar 2000 overtrof. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) noteerde in 2015 35.476 asielaanvragen. Die aanvragen betroffen in totaal 44.760 personen.

Vanaf oktober 2015 daalde het aantal asielaanvragen licht. In januari 2016 noteren we echter een sterke daling: **2.842** personen dienden een aanvraag in, dat is 46% minder dan in december 2015.

In 2015 was de stijging van het aantal aanvragen te verklaren door de toegenomen aanvragen van Syriërs, Irakezen, Afghanen en Somali. Het is ook bij deze vier nationaliteiten dat de aanvragen opnieuw dalen in januari 2016 – in het bijzonder bij de Afghanen.

Het aantal asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) daalde in januari 2016 met 64% ten opzichte van december 2015. Dat hangt samen met daling van het aantal asielaanvragen uit Afghanistan: meer dan twee derde van de NBMV die asiel aanvragen, komt immers uit Afghanistan.

De beschermingsgraad evolueert. Waar we in 2015 voor Irakezen en Afghanen nog een beschermingsgraad van 72%, respectievelijk 77% noteren, ligt dit cijfer in januari 2016 op 52%, respectievelijk 46%. De beschermingsgraad van Syriërs blijft even hoog, maar we merken een verschuiving op van de erkenning als vluchteling naar het toekennen van de subsidiaire beschermingsstatus.

De verandering bij deze drie nationaliteiten heeft evenwel nog geen invloed op de totale beschermingsgraad. Die lag in januari 2016 nog op 64,9%.

Inleiding

Deze nota is opgesteld in het kader van de coördinatieopdracht inzake monitoring van de verhoogde instroom van asielzoekers door het Agentschap Integratie en Inburgering. Behalve over de evolutie van het aantal asielaanvragen, verschijnen er ook regelmatig nota's over andere aspecten van de verhoogde instroom, met name over het profiel van de asielzoekers in de opvang en de capaciteit van de opvang.

Het cijfermateriaal voor deze nota is gebaseerd op de asielstatistieken die het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) maandelijks online publiceert¹. Het CGVS beslist als onafhankelijke organisatie over de toekenning van het statuut van vluchteling of van subsidiair beschermde. De maandstatistieken bevatten waardevolle en gedetailleerde informatie. Deze nota geeft op beknopte wijze de belangrijkste aspecten aan.

De volgende punten komen aanbod:

- aantal asielaanvragen
- asielaanvragen per nationaliteit
- asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen
- beschermingsgraad

In januari 2016 startte het CGVS met een nieuwe wijze van publicatie van zijn cijfers. Tot eind 2015 hadden de statistieken betrekking op het aantal asielaanvragen en asielbeslissingen uitgedrukt in dossiers. Een dossier kon echter meerdere personen betreffen: begeleide minderjarigen (vergezeld door bijvoorbeeld gezinsleden) dienen in de regel geen dossier in. Vanaf januari 2016 hebben de statistieken betrekking op het werkelijk aantal personen dat schuilgaat achter een asielaanvraag of asielbeslissing. Op deze manier zijn de statistieken van het CGVS in overeenstemming met de Europese normen ter zake. We hanteren in deze nota dan ook de cijfers m.b.t. de **personen** die betrokken zijn bij een asielaanvraag. Waar mogelijk doen we dit ook voor de vergelijking met voorgaande maanden en jaren. De cijfers zijn geldig voor heel België.

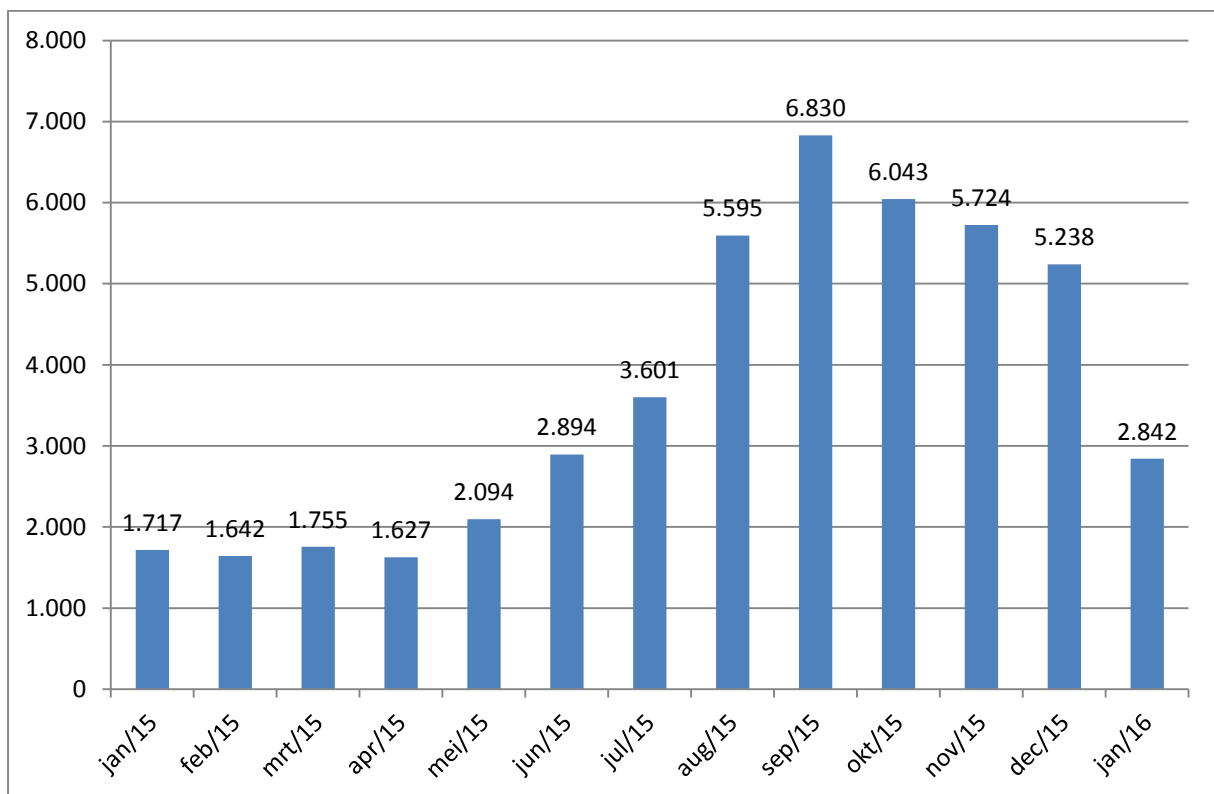
¹ www.cgvs.be/nl/cijfers

1. Aantal asielaanvragen

In januari 2016 dienden in totaal 2.842 personen een asielaanvraag in. Dit zijn er 2.396 minder dan in december, ofwel een daling van 45,7%. De globale daling die zich sinds oktober 2015 manifesteert, zet hiermee scherp door.

Van deze 2.842 personen hadden er 446 al eerder asiel aangevraagd (15,7%).

Figuur 1. Aantal personen dat een asielaanvraag indiende in 2015 en 2016, per maand

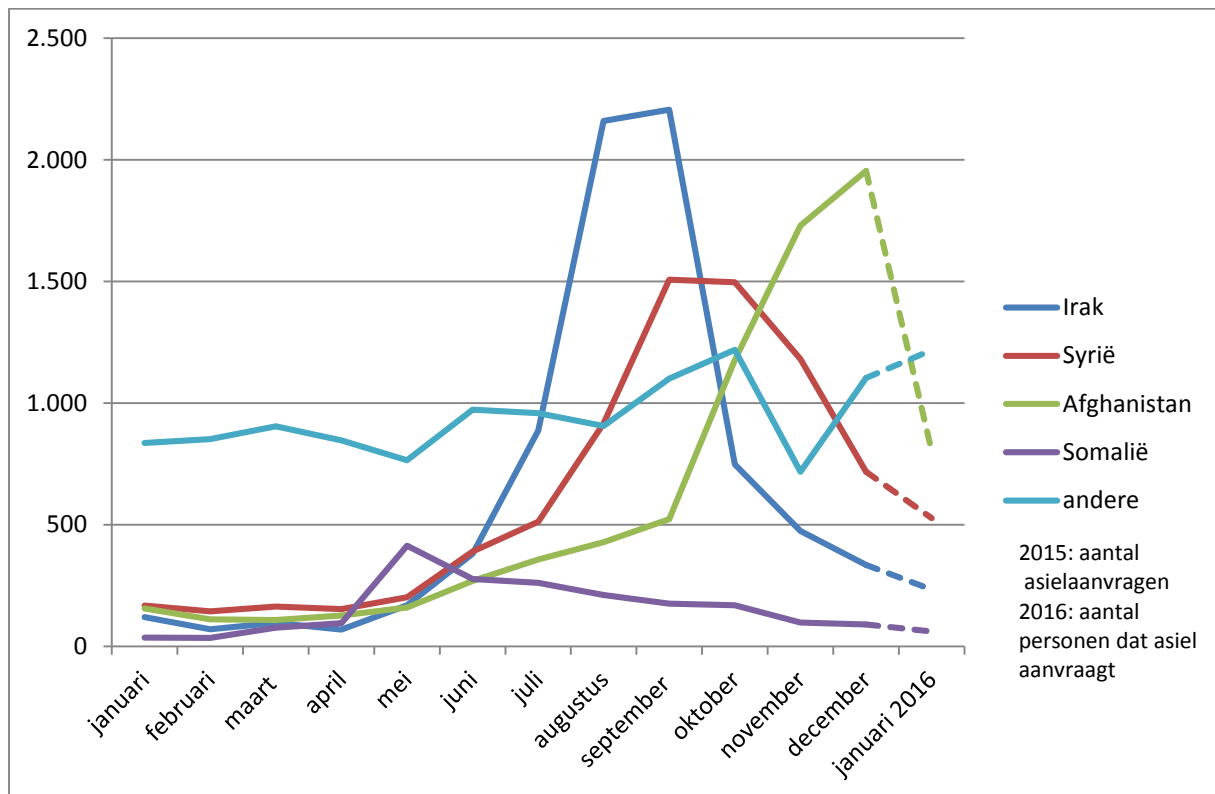
Bron: Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, bewerking: Agentschap Integratie en Inburgering

2. Asielaanvragen per nationaliteit

De scherpe daling geldt voor elk van de drie nationaliteiten die in 2015 het merendeel van de asielaanvragen voor hun rekening namen: Afghanen, Syriërs en Irakezen. Deze landen blijven in januari 2016 wel de top drie aanvoeren: Afghanistan (803 personen), Syrië (527) en Irak (233). Dan volgen Iran (122), Onbepaald (99), Guinee (91), Rusland (64), Pakistan (61), en Somalië (61). Albanië (57) vervolledigt de top tien.

Figuur 2 combineert gegevens uit 2015 (aantal aanvraagdossiers) met 2016 (aantal personen). Om die reden gebruiken we voor januari 2016 een stippellijn. Vermits het aantal dossiers lager ligt dan het aantal personen (sommige dossiers gaan over meerdere personen) is de daling in de realiteit nog scherper dan weergegeven op de figuur.

Figuur 3. Asielaanvragen naar nationaliteit januari 2015-januari 2016

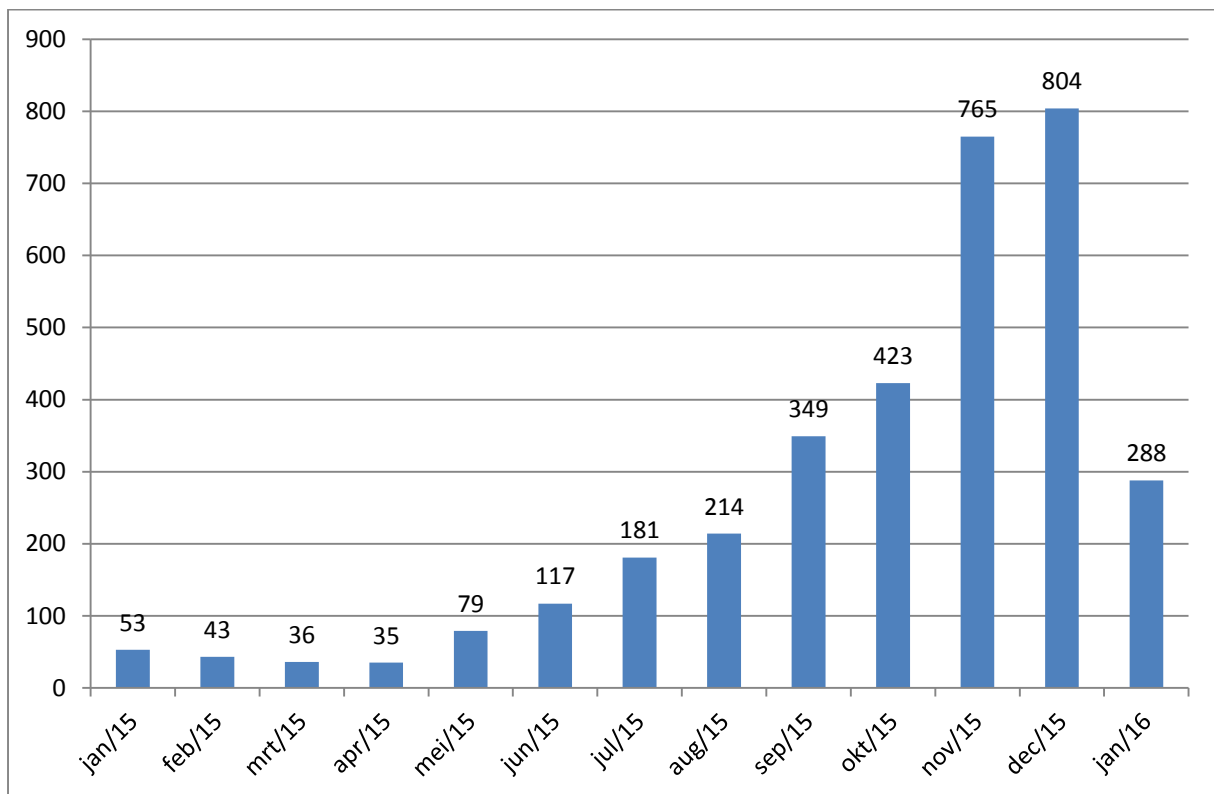

Bron: Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, bewerking: Agentschap Integratie en Inburgering

3. Asielaanvragen van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

De daling van het aantal NBMV in januari is nog meer uitgesproken dan die van het aantal personen dat asiel aanvroeg: 516 minder, of een daling van 64,2%. Wel blijft het aandeel Afghanen bij deze groep domineren: 71,9% van de NBMV die in januari asiel aanvroegen, kwam uit dat land. In 2015 bedroeg dit cijfer 65%. De cijfers voor 2015 en voor januari 2016 betreffen telkens het aantal personen dat een aanvraag indiende.

Figuur 4. Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in 2015 en 2016 (per maand)

Bron: Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, bewerking: Agentschap Integratie en Inburgering

4. Beschermingsgraad

Met beschermingsgraad bedoelen we het aantal positieve beslissingen (erkenning als vluchteling of subsidiaire bescherming) ten opzichte van het aantal beslissingen ten gronde door het CGVS.

Het CGVS kan een asielzoeker de erkenning als vluchteling toekennen, een subsidiaire bescherming verlenen of de bescherming weigeren. De eerste twee uitkomsten zijn de positieve beslissingen. Een vluchteling wordt erkend als hij/zij voldoet aan de criteria uit de conventie van Genève. Subsidiaire bescherming is een tijdelijk verblijfstatuut dat automatisch verlengd wordt, tenzij de Commissaris-generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen het intrekt. Na vijf jaar wordt het omgezet in een verblijf van onbepaalde duur.

Niet alle asielaanvragen worden onderworpen aan een beslissing door het CGVS. De Dienst Vreemdelingzaken van de Federale overheid (DVZ) kan eerder beslissen dat, in het kader van Europese reglementering, een ander land verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag en dit land verzoeken de aanvraag over te nemen². De website www.vreemdelingenrecht.be geeft gedetailleerde uitleg over de asielprocedure en verblijfsstatuten.

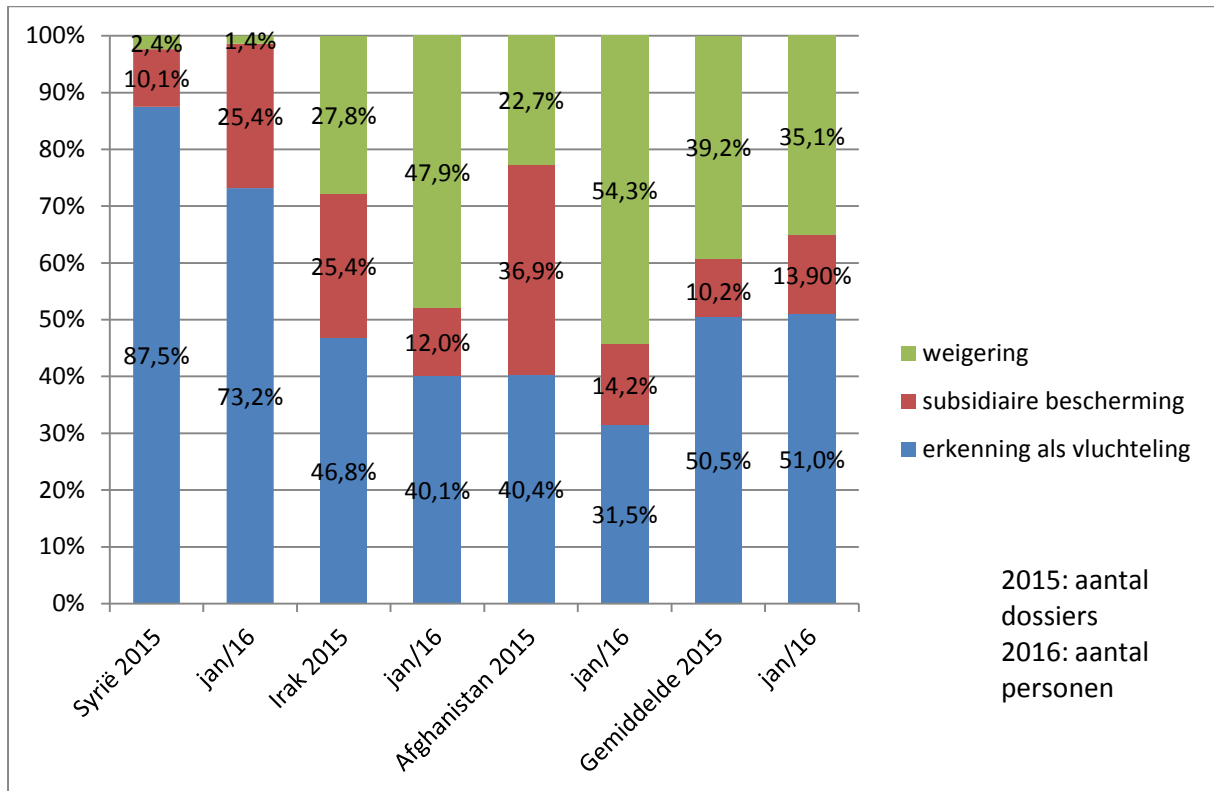
Figuur 7 toont voor januari 2016 de beschermingsgraad en vergelijkt die met de beslissingen die in 2015 genomen werden.

De beschermingsgraad voor Syriërs lag in beide periodes op hetzelfde hoge niveau: 97,6 % in 2015, 98,6% voor de beslissingen in januari 2016. Wel is het aandeel subsidiaire bescherming toegenomen; van 10,1% van de beslissingen naar 25%. Voor Irakezen en Afghanen is de totale beschermingsgraad gedaald. Voor Irakezen van 72,2% in 2015 naar 52,1% in januari 2016 en voor Afghanen van 77,3% naar 45,7%. Aan beide nationaliteiten wordt vooral minder vaak de subsidiaire bescherming toegekend. Het totale aantal beslissingen in dossiers van Somali was in januari 2016 laag (beslissingen in 67 dossiers), daarom nemen we deze niet meer op in de grafiek.

De verandering bij deze drie nationaliteiten heeft evenwel nog geen invloed op de totale beschermingsgraad. Die lag in januari 2016 nog op 64,9%.

² Het zogenaamde Dublin-onderzoek

Figuur 7. Beslissingen van het CGVS: 2015 vergeleken met januari 2016

Bron: Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, bewerking: Agentschap Integratie en Inburgering

5. Contact

Het Agentschap Integratie en Inburgering coördineert de monitoring van de verhoogde instroom van asielzoekers, erkend vluchtelingen en subsidiair beschermden.

Het Agentschap Integratie en Inburgering ondersteunt het Vlaamse integratiebeleid. In het Agentschap vind je alle diensten voor integratie, inburgering, sociaal vertalen en tolken, en de Huizen van het Nederlands (behalve de diensten in de steden Gent en Antwerpen, en het Huis van het Nederlands Brussel). Het Agentschap is een private stichting en werd in 2014 opgericht door de Vlaamse overheid als extern verzelfstandigd agentschap. Meer info vind je op www.integratie-inburgering.be.

Infolijn Asiel en Integratie

De instroom van asielzoekers stelt je als professionele hulp- en dienstverlener voor een grote uitdaging: hoe help je die nieuwkomers hun weg te vinden in samenleving?

Het Agentschap Integratie en Inburgering wil je daarbij helpen via de nieuwe **Infolijn asiel en integratie**. Daar kan je als hulp- en dienstverlener terecht met al je praktische vragen over de integratie van asielzoekers.

Zoals:

- Hoe schakel ik een sociaal tolk of vertaler in?
- Aan welke vrijetijdsactiviteiten in de buurt kunnen asielzoekers deelnemen?
- Waar vinden de cursussen Nederlands voor anderstaligen plaats?

Wat mag je verwachten van de Infolijn asiel en integratie?

- **correcte en volledige informatie**
- een **snelle en gerichte doorverwijzing** naar partners die je kunnen ondersteunen

Praktisch:

- Als professionele hulp- of dienstverlener kan je **bellen** (ma-vrij, 9-12 uur) of **e-mailen** naar de Infolijn asiel en integratie. De contactgegevens per regio vind je op de volgende pagina.
- Voor **juridische vragen** neem je rechtstreeks contact op met een van de **juridische helpdesks**. Contactgegevens op p.11

Contactgegevens Infolijn Asiel en Integratie

Antwerpen

Jeroen Van Malderen

infolijn.provincie.antwerpen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 89

Brussel

Geert Daems

infolijn.brussel@integratie-inburgering.be

0485/99 99 90

Limburg

Dirk Janssen

infolijn.limburg@integratie-inburgering.be

0485/99 99 91

Oost-Vlaanderen

Frank Dejonckheere

infolijn.oost-vlaanderen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 92

Vlaams-Brabant

Eline De Blaere

infolijn.vlaams-brabant@integratie-inburgering.be

0485/99 99 93

West-Vlaanderen

Isolde Dubus

infolijn.west-vlaanderen@integratie-inburgering.be

0485/99 99 94

Contactgegevens juridische helpdesk Agentschap Integratie en Inburgering

Bij deze helpdesk kan je terecht met vragen over vreemdelingenrecht en over internationaal familierecht.

Centraal Team

telefonische juridische helpdesk: 02 205 00 55

maandag 9u-12u30, woensdag 13u30-17u, vrijdag 9u-12u30

- Toets 1: Familiaal Internationaal Privaatrecht
- Toets 2: Asielrecht
- Toets 3: Vreemdelingenrecht
- Toets 4: Medische aspecten van het vreemdelingenrecht

Regioteam Brussel

telefonische juridische helpdesk 02 414 04 53

Elke werkdag van 9u-12u en 14u-17u

Regioteam Oost-Vlaanderen

telefonische juridische helpdesk 09 267 66 45 of 47

elke werkdag 9u-12u

e-mail: rechtspositie@odice.be

Regioteam Limburg

telefonische juridische helpdesk 011 30 57 13 of 011 30 57 14

elke werkdag

e-mail: pricjuridesk@limburg.be

Centrale website

www.vreemdelingenrecht.be